

Vår referanse:
2018/857-4-A00

Saksbehandler:
Tone G. Sandnesaunet

Dato:
12.11.2018

Høring: Endringer i opplæringsloven - Plikt til å tilby leirskoleopphold

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	25/18	20.11.2018
Administrasjonsutvalget	61/18	21.11.2018
Lokalstyret	69/18	10.12.2018

Behandling i Lokalstyret - 10.12.2018

Administrasjonsutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Lokalstyret - 10.12.2018

Longyearbyen lokalstyre (LL) er positiv til at det lovfestes en plikt til å tilby skoletur på grunnskolen. Dette da LL ser at leirskoleopphold er bra både for det sosiale og faglige. Det er store kostnader knyttet til å gi elevene på Svalbard tilbud om leirskoleopphold på fastlandet. LL er derfor enig i at det må være opptil skolen å velge hvilket alternativ den skal gis innenfor visse angitte kriterier.

LL forutsetter at staten øker tilskuddet som gis av Utdanningsdirektoratet til opplæringen på leirskolen og/eller øker de økonomiske rammene til LL, da en lovfesting av pliktig leirskole opphold eller skoletur med overnatting vil gi LL årlige økte utgifter.

Behandling i Administrasjonsutvalget - 21.11.2018

Oppvekst- og kulturutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Saken går videre til behandling i lokalstyret.

Vedtak i Administrasjonsutvalget - 21.11.2018

Longyearbyen lokalstyre (LL) er positiv til at det lovfestes en plikt til å tilby skoletur på grunnskolen. Dette da LL ser at leirskoleopphold er bra både for det sosiale og faglige. Det er store kostnader knyttet til å gi elevene på Svalbard tilbud om leirskoleopphold på fastlandet. LL er derfor enig i at det må være opptil skolen å velge hvilket alternativ den skal gis innenfor visse angitte kriterier.

LL forutsetter at staten øker tilskuddet som gis av Utdanningsdirektoratet til opplæringen på leirskolen og/eller øker de økonomiske rammene til LL, da en lovfesting av pliktig leirskole opphold eller skoletur med overnatting vil gi LL årlige økte utgifter.

Behandling i Oppvekst- og kulturutvalget - 20.11.2018

Alternativ 1 i administrasjonssjefens anbefaling ble enstemmig vedtatt.

Saken går videre til behandling i AU og lokalstyret.

Vedtak i Oppvekst- og kulturutvalget - 20.11.2018

Longyearbyen lokalstyre (LL) er positiv til at det lovfestes en plikt til å tilby skoletur på grunnskolen. Dette da LL ser at leirskoleopphold er bra både for det sosiale og faglige. Det er store kostnader knyttet til å gi elevene på Svalbard tilbud om leirskoleopphold på fastlandet. LL er derfor enig i at det må være opptil skolen å velge hvilket alternativ den skal gis innenfor visse angitte kriterier.

LL forutsetter at staten øker tilskuddet som gis av Utdanningsdirektoratet til opplæringen på leirskolen og/eller øker de økonomiske rammene til LL, da en lovfesting av pliktig leirskole opphold eller skoletur med overnatting vil gi LL årlige økte utgifter.

Administrasjonssjefens anbefaling:*Alternativ 1:*

Longyearbyen lokalstyre (LL) er positiv til at det lovfestes en plikt til å tilby skoletur på grunnskolen. Dette da LL ser at leirskoleopphold er bra både for det sosiale og faglige. Det er store kostnader knyttet til å gi elevene på Svalbard tilbud om leirskoleopphold på fastlandet. LL er derfor enig i at det må være opptil skolen å velge hvilket alternativ den skal gis innenfor visse angitte kriterier.

LL forutsetter at staten øker tilskuddet som gis av Utdanningsdirektoratet til opplæringen på leirskolen og/eller øker de økonomiske rammene til LL, da en lovfesting av pliktig leirskole opphold eller skoletur med overnatting vil gi LL årlige økte utgifter.

Alternativ 2:

Longyearbyen lokalstyre (LL) har ingen merknader til forslagene til endringene i opplæringsloven.

Saksopplysninger:

Kunnskapsdepartementet har sendt på høring endringer i opplæringsloven hvor departementet foreslår å lovfeste følgende:

- Plikt for kommuner til å tilby leirskoleopphold eller annen skoletur med overnatting for elever i grunnskolen (forslag til ny opplæringsloven (oppl.) § 13-7 b.)
- Muligheter for fylkeskommuner og fylkesmannen til å fastsette skolebytte for elever i videregående opplæring (forslag til ny oppl. § 9 A-12).

Administrasjonssjefen har ingen merknader til forslag om skolebytte for elever i videregående skole, og vil derfor konsentrere seg om plikten til å tilby skoletur i grunnskolen.

Departementet foreslår å lovfeste en plikt for kommunene til å tilby et leirskoleopphold eller en annen skoletur med overnatting som del av grunnskoleopplæringen. Det foreslås at turen må ha en varighet på minst tre overnattinger. Videre fastsettes krav om at en del av aktivitetene på turen skal være opplæring. Det skal gis opplæring av et slikt omfang som elevene ellers ville ha fått dersom de var på skolen.

Det er i grunnskolen lang tradisjon for å ta med elever på skoleturer med overnatting, men det er i dag opp til skoleeier å velge om eleven skal tilbys et leirskoleopphold eller annen skoletur med overnatting.

Longyearbyen skole har tradisjon for å tilby en uke leirskoleopphold på fastlandet i 7. trinn på grunnskolen.

Tall fra 2016 viser at ca. 80 prosent av elevene i Norge får dra på leirskole i løpet av grunnskolen. For å sikre at alle skoler tilbyr sine elever et leirskoleopphold eller annen skoletur med overnatting ønsker departementet å lovfeste kravet om leirskoleopphold eller annen skoletur med overnatting.

En lovfesting vil også dempe det presset som har vært på gratisprinsippet gjennom flere år på dette området. Mange foreldre og elever kan ha følt seg presset til å stille opp med finansiering av leirskoleopphold eller skoleturer i tilfeller hvor slikt ellers ikke ville ha blitt tilbudt fra skoleeiers side. Dette kan også være tilfellet ved Longyearbyen skole hvor foreldrene dekker inn transport og kost/losji ved frivillig dugnadsinnsats i foreldregruppe. Med en lovfestet plikt for skoleeier kan slike eventuelle situasjoner unngås.

All opplæring skal være gratis, jf. gratisprinsippet i oppl. § 2-15. Til orientering dekkes leirskoleoppholdet ved Longyearbyen skole inn ved tilskudd fra Fylkesmannen som dekker det meste av opplæringskostnadene på leirskolen. Transport og kost/losji dekkes som nevnt inn ved frivillig dugnadsinnsats fra foreldregruppe, ca. 7000-8000 kr pr elev.

Når det foreslås å lovfeste en plikt til å tilby leirskoleopphold, er det etter departementets syn fortsatt skolen som må, innenfor visse angitte kriterier, velge hva slags tur de vil tilby sine elever. Skolen må kunne tilrettelegge turen ut fra lokale forhold og muligheter og selv velge hvilke temaer som skal vektlegges i løpet av turen. Departementet mener derfor at plikten bør innrettes slik at skolene selv kan velge mellom et tradisjonelt leirskoleopphold eller annen skoletur med overnatting, herunder utenlandstur.

Departementet foreslår at skoleturen må ha en varighet på minst tre overnattinger og at det fastsettes et krav om at en del av aktivitetene på turen er en del av opplæringen. Det skal gis opplæring av et slikt omfang som elevene ville ha fått dersom de var på skolen.

Vurdering:

Administrasjonssjefen er positiv til at opplæringsloven endres og at det blir plikt leirskoleopphold. Administrasjonssjefen ser at et leirskoleopphold er viktig både for det sosiale og faglig.

Høringen har vært opp til diskusjon i FAU og de har uttalt at det er viktig med forutsigbarhet og finansiering fra år til år. De uttaler videre at det er store utfordringer på Svalbard pga. reisekostnader og tid. Videre anser de leirskolen som viktig arena både sosialt og faglig.

Forslaget om plikt leirskole eller skoletur med minimum 3 overnattinger, vil medføre økte kostnader for LL. Skolen antyder at et leirskoleopphold på fastlandet i dag koster ca. 7000-8000 kr pr elev for fly, transport flyplass-leirskole og losji. Dette samles i dag inn av foreldrene ved dugnad. Departementets forslag går ut på at skolene selv kan velge mellom et tradisjonelt leirskoleopplegg eller annen skoletur med overnatting. Dette tilsier at Longyearbyen skole kan velge et lokalt opplegg fremfor leirskole på fastlandet, noe som trolig kan være kostnadsbesparende for LL.

Hvilket opplegg skolen LL velger for skoleturen eller leirskolen blir en sak som må diskuteres dersom lovforslaget om pliktig skoletur/leirskoleopphold blir vedtatt.

Administrasjonen påpeker at dersom det blir pliktig leirskole er det LL som i utgangspunktet må ta hele regningen, men det er fortsatt lov til å ta imot anonyme gaver eller frivillige bidrag fra foreldre ved dugnad eller loddsalg mm. Som nevnt må det påregnes en kostnad på ca. 7000- 8000 kr pr elev

dersom LL velger å sende eleven på leirskoleopphold på fastlandet. Det vil si ca. 150.000- 250.000 kr i årlige økte utgifter for LL, alt etter hvor mange elever det er på trinnet.

Det står ingen ting i høringsnotatet om staten skal øke de økonomiske rammene til kommunene og LL, utover at skoleeier kan søke om statlig tilskudd til opplæringen på leirskolen fra Utdanningsdirektoratet. Administrasjonssjefen mener at LL bør spille inn at det forutsetter at tilskuddet økes dersom det blir pliktig leirskole eller at de økonomiske rammene til kommunene og LL økes. Dette da kommunene og LL får økte utgiftene dersom lovforslaget vedtas.

Vedlegg:

- 1 Høring: Endringer i opplæringsloven og friskoleloven - Plikt til å tilby leirskoleopphold - Skolebytte i videregående opplæring
- 2 Høringsnotat om leirskoler og skolebytte